

Quickscan Wet natuurbescherming

Quickscan Hoofdweg 490 Rotterdam

Rapportnummer: 20191000/rap01
Status rapport: versie 2
Datum rapport: 19-02-2021

Auteur: W. Bosgra
Projectleider: P. Godschalk
Kwaliteitscontrole: P. Godschalk

Opdrachtgever: KCAP Architects & Planners
T.a.v. dhr R. Pruyt
Piekstraat 27
3071 EL Rotterdam

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Wet natuurbescherming	3
1.2.1 Soortenbescherming	3
1.2.2 Bescherming Natura 2000-gebieden	4
1.2.3 Bescherming houtopstanden	4
1.3 Overige gebiedenbescherming	4
1.4 Doel	5
1.5 Kwaliteitsborging	5
1.6 Leeswijzer	5
2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	6
2.1 Beschrijving huidige situatie	6
2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie	7
3 METHODE	8
3.1 Opzet onderzoek	8
3.2 Literatuuronderzoek	8
3.3 Veldonderzoek	8
4 RESULTATEN LITERATUUR- EN VELDONDERZOEK	11
4.1 Flora	11
4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)	11
4.3 Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)	11
4.4 Algemene broedvogels	11
4.5 Vleermuizen	12
4.6 Grondgebonden zoogdieren	13
4.7 Amfibieën	13
4.8 Reptielen	13
4.9 Vissen	14
4.10 Vlinders, libellen en overige ongewervelden	14
4.11 Samenvatting resultaten	14
5 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN	15
5.1 Inleiding	15
5.2 Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5)	15
5.3 Algemene broedvogels	15
5.3.1 Effecten	15
5.3.2 Maatregelen	15
5.4 Vleermuizen	16
5.4.1 Effecten	16
5.4.2 Effecten	16
5.4.3 Maatregelen	16
5.5 Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	16
6 GEBIEDENBESCHERMING	17
6.1 Natura 2000	17
6.2 Planologische gebiedenbescherming	18
7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
7.1 Soortenbescherming	19
7.2 Gebiedenbescherming	19

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

KCAP Architects & Planners heeft het voornemen om de locatie aan de Hoofdweg 490 te Rotterdam te herontwikkelen. Dit houdt in dat de bestaande bebouwing wordt gesloopt zodat er tot nieuwbouw kan worden overgegaan. Op dit moment is er een kantoorpand aanwezig op het terrein en enkele bomen. Het is de bedoeling een woongebouw te realiseren met commerciële functies, een parkeergarage en 349 woningen. Het planvoornemen leidt tot sloop van de reeds aanwezige bebouwing en mogelijk ook tot de kap van enkele bomen. Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de huidige natuurwetgeving, is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd.

1.2 Wet natuurbescherming

1.2.1 Soortenbescherming

Algemeen

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse inheemse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wnb niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden¹.

Vrijstelling binnen provincie Zuid-Holland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zuid-Holland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld:

Vrijgestelde soorten binnen de provincie Zuid-Holland:

Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, bastaardkikker, aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat. (bron: Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, d.d. 9 november 2016)

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is soms te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en

¹ In artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming wordt meerdere malen gesproken over het verbod tot **opzettelijke** handelingen (o.a. opzettelijke doding, verstoring en vernieling). Binnen de Wet natuurbescherming omvat de term 'opzettelijk' tevens voorwaardelijk opzet, waardoor (evenals onder de voormalige Flora- en faunawet) een groot aantal handelingen onder de verbodsbepalingen vallen. In verband met de leesbaarheid wordt de term 'opzettelijk' in voorliggende rapportage niet meer aangehaald. Uiteraard wordt dit (in de situaties waarvoor dit van toepassing is) wel bedoeld.

verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (in deze de provincie Zuid-Holland, de uitvoerende instantie is Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid). De provincie (het bevoegd gezag) toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bijv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

1.2.2 Bescherming Natura 2000-gebieden

Via de Wnb is tevens de bescherming van Natura 2000-gebieden vastgelegd. De gebiedenbescherming houdt samengevat in dat een ingreep geen significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten van Natura 2000-gebieden mag hebben. Indien significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast plannen in of nabij Natura 2000-gebieden, kunnen ook plannen op grotere afstand van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten tot gevolg hebben:

- Bij plannen op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden kunnen nadelige effecten optreden door toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden. Een toename van > 0,00 mol N/ha/jr is vergunningplichtig.
- Plannen kunnen een negatief effect hebben op (leefgebied van) kwalificerende soorten buiten een Natura 2000-gebied, waardoor nadelige effecten optreden op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. Dit kan het geval zijn wanneer het foerageergebied van een kwalificerende soort van een Natura 2000-gebied binnen het plangebied ligt. Effecten op het foerageergebied kunnen leiden tot afname van aantallen binnen het Natura 2000-gebied (bijvoorbeeld bij bruine kiekendief, kleine zwanen, ganzen).

1.2.3 Bescherming houtopstanden

Volgens artikel 4.2 Wnb is het verboden een houtopstand buiten de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te vellen zonder melding bij het bevoegd gezag. Bovendien geldt een herplantplicht. Een houtopstand bestaat uit 10 are of meer of is een rijbeplanting van meer dan 20 bomen en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor een aantal gevallen geldt een uitzondering, bijvoorbeeld voor houtopstanden op erven, fruitbomen voor productie of griendend en hakhout (zie voor de volledige lijst art. 4.1 van de Wnb).

Voor houtopstanden binnen de bebouwde kom is de Wnb niet van toepassing, maar geldt het beleid van de gemeente waarbinnen de projectlocatie gelegen is. Voor dit project is toetsing aan het onderdeel Houtopstanden niet van toepassing, aangezien het plangebied gelegen is in de bebouwde kom van Rotterdam.

1.3 Overige gebiedenbescherming

Binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS) geldt het 'Nee, tenzij'-beschermingsregime. Significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN (per saldo) is niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven

zijn. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN zijn onder andere bodemkenmerken, landschappelijke waarden en natuurwaarden. Eventuele schade moet worden gemitigeerd, of (indien mitigatie niet mogelijk is) worden gecompenseerd.

Naast de bescherming van het NNN zijn in sommige provincies tevens weidevogelgebieden (ook wel belangrijke weidevogelgebieden, weidevogelleefgebieden en weidevogelkerngebieden genoemd) aangewezen. Binnen dergelijke gebieden geldt doorgaans (evenals het geval is voor het NNN) het Nee, tenzij-regime.

1.4 Doel

De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of door uitvoering van de voorgenomen plannen mogelijk overtreding van de Wnb (soortenbescherming en bescherming Natura 2000-gebieden) of planologische gebiedenbescherming optreedt. Het doel van de quickscan is geformuleerd in enkele onderzoeksvragen:

Onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming:

- S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk²?
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?
- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming:

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied, binnen het NNN of binnen belangrijke weidevogelgebieden?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming (voortoets, verslechteringstoets, passende beoordeling en/of Nee, tenzij-toets) noodzakelijk?

1.5 Kwaliteitsborging

De quickscan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKb. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Wnb. Daarnaast is ATKb aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); een brancheorganisatie voor groene adviesbureaus.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. In hoofdstuk 3 wordt de methode, waarop een quickscan soortenbescherming wordt uitgevoerd, beschreven. Hoofdstuk 4 gaat in op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten. In hoofdstuk 5 worden globaal de effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook beknopt maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt kort beargumenteerd of een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk is. In hoofdstuk 7 worden (middels beantwoording van de onderzoeksvragen uit paragraaf 1.4) de conclusies en aanbevelingen uit voorliggend rapport op een rij gezet.

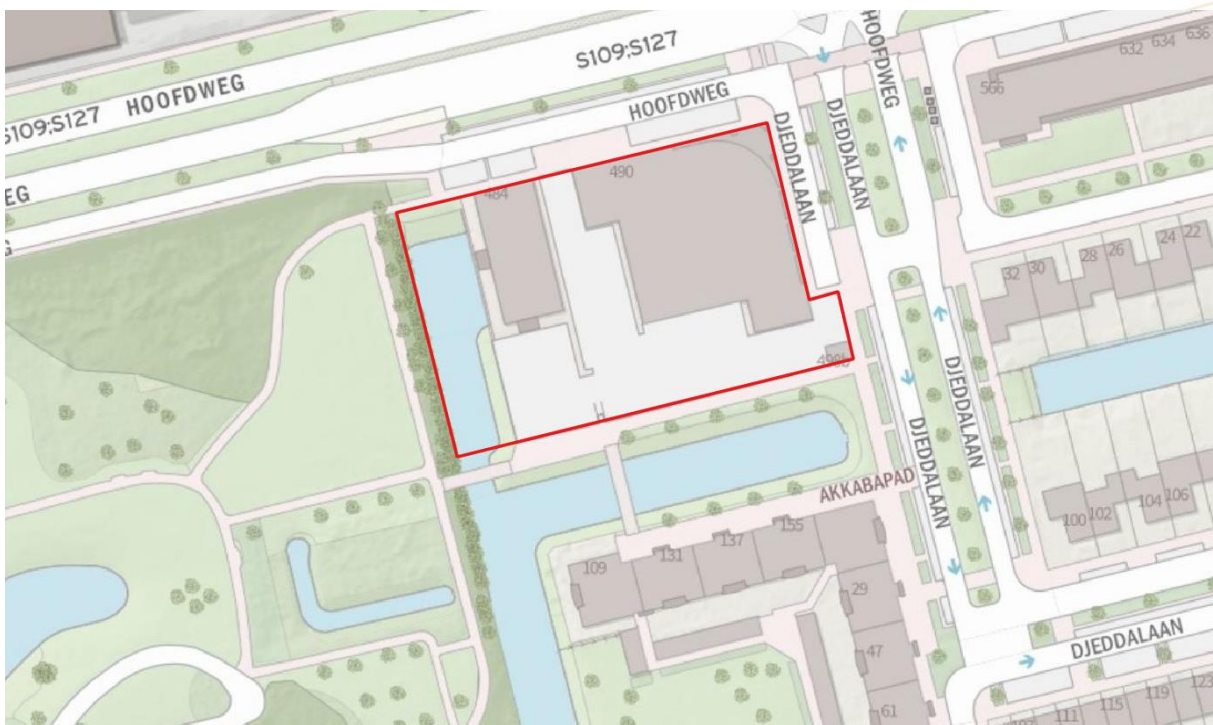
² In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een quickscan niet worden uitgesloten. Dit aangezien sommige beschermde soorten met een eenmalig veldbezoek lastig zijn waar te nemen of enkel in een bepaalde periode van het jaar waarneembaar zijn. Als met de quickscan de aanwezigheid van deze soorten niet valt uit te sluiten, kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 Beschrijving huidige situatie

Het huidige plangebied bestaat uit een tweetal gebouwen, een achterliggend volledig verhard parkeerterrein en een verharde weg tussen beide gebouwen door naar het parkeerterrein. In de zuidoosthoek van het plangebied bevindt zich een klein bijgebouw. De gebouwen zijn voorzien van platte daken. Rondom de gebouwen zijn op verschillende plaatsen smalle stroken met sierbeplanting, deels verwilderd. De gebouwen hebben open stootvoegen en ook de daklijsten bevatten smalle openingen.

Ten zuiden van het parkeerterrein bevindt zich een trottoir, daarna een smalle strook met gazon waarop een aantal eiken (cultivar) staan, en daarnaast een watergang. Deze eiken bevatten geen holten of spleten. Aan de westzijde bevindt zich een watergang met daarachter een park. De overige zijden grenzen aan trottoir en openbare wegen.

Figuur 2-1. Globale ligging plangebied (rood omlijnd). Bron: Google Maps.

Figuur 2-2. Huidige situatie plangebied. Linksboven zicht op de watergang, de bomen, het trottoir vanaf de zuidzijde van het plangebied. Rechtsboven de westzijde van het plangebied. Linksonder het bijgebouw in de zuidoosthoek van het plangebied en rechtsonder de noordzijde van het plangebied inclusief openbare weg.

2.2 Werkzaamheden en toekomstige situatie

Bij de ontwikkeling van het plangebied is voorzien in sloop van de bestaande bebouwing (beide gebouwen en het bijgebouw aan de zuidzijde) en mogelijk ook kap van de bomen aan de zuidzijde van het plangebied. Ook het parkeerterrein en de wegen rondom de bebouwing worden mogelijk verwijderd.

Het is vervolgens de bedoeling op het plangebied een nieuw woongebouw te realiseren met commerciële functies, een parkeergarage en 349 woningen. De omliggende watergangen liggen buiten het plangebied en worden ongemoeid gelaten.

3 METHODE

3.1 Opzet onderzoek

Een quickscan Wet natuurbescherming (onderdeel soortenbescherming) is een eenmalige beoordeling van het plangebied, waarin globaal wordt gekeken naar aanwezige en te verwachten (beschermde) soorten. Hiertoe worden een literatuur- en veldonderzoek uitgevoerd.

Er wordt tijdens de quickscan een volledige beoordeling van het plangebied als leefgebied voor beschermde soorten uitgevoerd. Een quickscan is echter geen volledig ecologisch onderzoek naar alle mogelijk voorkomende soorten, in de daarvoor geschikte perioden van het jaar. Hierdoor is een quickscan vaak niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Indien uit de quickscan echter blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing, is een quickscan een afdoende ecologische onderbouwing voor het bevoegd gezag. Dit geldt ook als de quickscan onderdeel vormt van de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan.

De bevindingen uit de quickscan Wet natuurbescherming zijn in de regel 5 jaar geldig, tenzij het gebied in de tussentijd dermate is gewijzigd dat er ander biotoop is ontstaan. Een (nader) onderzoek naar beschermde soorten uit de Habitatrichtlijn is 3 jaar geldig.

3.2 Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek heeft tot doel een beeld te krijgen van (eventueel) aanwezige Wnb-beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF); dit is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. Ten aanzien van flora is een zoekgebied van circa 5 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. Voor fauna is een zoekgebied van circa 3 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. De NDFF is geraadpleegd op 28 november 2019. Hierbij zijn waarnemingen tot 3 jaar terug ingezien.

Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

3.3 Veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft tot doel te bepalen of de beschermde soorten die in de omgeving van het plangebied (kunnen) voorkomen (deze volgen uit het literatuuronderzoek) tevens in het plangebied (kunnen) voorkomen.

Op 28 november 2019 is het veldbezoek uitgevoerd; hierbij was sprake van dichte bewolking, een matige wind (2 Bft, NO) en een temperatuur van 4 graden. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats/verblijfplaats voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen).

De bepaling van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten is op onderstaande manier uitgevoerd:

Flora

Het plangebied wordt beoordeeld op geschiktheid als habitat voor beschermde plantensoorten. Tevens wordt gelet op eventuele groeiplaatsen van beschermde plantensoorten (deze zijn echter niet jaarrond zichtbaar).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)

De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust- en foerageergebied).

Jaarrond beschermde nesten kunnen aanwezig zijn in bomen (bijv. roofvogelhorsten) of gebouwen (bijv. gierzwaluw en huismus). Tijdens het veldbezoek bepalen we of in het plangebied vaste nesten aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast wordt gezocht naar sporen van jaarrond beschermde nesten, bijvoorbeeld braakballen van uilen en roofvogels, uitwerpselen op de grond/muren en territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Tenslotte wordt beoordeeld of het plangebied mogelijk essentieel rust- en foerageergebied voor vogels van categorie 1 t/m 4 vormt.

Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)

Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5-broedvogels) betreffen broedvogels die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het ministerie van EZ wel een inventarisatie verlangt. Deze soorten zijn enkel jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen, oftewel als verwacht wordt dat uitvoering van de plannen grote nadelige effecten zouden kunnen hebben op de lokale populatie van een soort.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of in het plangebied nesten van categorie 5 aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast zoeken we ook naar sporen van deze nesten, bijvoorbeeld braakballen, uitwerpselen op de grond of muren, territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Algemene broedvogels

Nesten van algemene broedvogels zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of binnen het plangebied broedgelegenheid is voor algemene broedvogels zoals winterkoning, heggenmus en vink. Tevens letten we op aanwijzingen voor broedgevallen, zoals territoriale en/of zingende vogels, oude nesten en uitwerpselen.

Vleermuizen

Van alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen worden zowel de verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageerroutes beschermd.

Voor vleermuizen wordt bepaald of gebouwen en/of bomen in het plangebied geschikt (kunnen) zijn als vleermuisverblijfplaats:

- Gebouwbewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis) gebruiken vaak spouwruimten als verblijfplaats, welke zij bijvoorbeeld via een open stootvoeg of via kieren in de buitenmuur kunnen bereiken. Ook gebruiken ze regelmatig ruimtes achter daklijsten of betimmeringen als verblijfplaats. De geschiktheid van gebouwen wordt beoordeeld op basis van de aanwezigheid van dergelijke structuren. Tijdens het veldbezoek zijn de gebouwen zelf niet betreden, maar van buiten geïnspecteerd;
- Boombewonende vleermuizen (o.a. ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis) verblijven in holtes, spleten of onder loshangend schors van bomen. Bomen worden met een verrekijker vanaf de grond beoordeeld op aanwezigheid van dergelijke kenmerken.

Tevens wordt tijdens het veldonderzoek bepaald of sprake is van lijnvormige landschapsstructuren die van belang kunnen zijn als vliegroute. Hierbij wordt bepaald of sprake is van doorgaande watergangen en aaneengesloten bomenrijen. Tevens wordt (om de essentie van de vliegroute te bepalen) gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren. Tenslotte wordt bepaald of sprake is van landschapsstructuren (bijvoorbeeld opgaand groen) die van belang kunnen zijn als foerageergebied. Om de essentie van het foerageergebied te bepalen, wordt tijdens het veldbezoek gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren.

Grondgebonden zoogdieren

Het gebied wordt beoordeeld op geschiktheid als leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdieren (o.a. eekhoorn, das, kleine marterachtigen), waarbij wordt gelet op sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen, wissels, looppaadjes) en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen. Tevens worden eventuele zichtwaarnemingen genoteerd.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt voortplantingshabitat, zomerhabitat en/of overwinteringsplekken voor beschermde amfibieën biedt. Bij aanwezigheid van een potentieel geschikt voortplantingswater voor beschermde soorten, wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd. Bij aanwezigheid van potentieel geschikt landhabitat wordt direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van beschermde amfibieën tussen de vegetatie en op donkere, vochtige plekken (onder stukken hout e.d.).

Reptielen

Tijdens het veldbezoek wordt gelet op de mogelijke aanwezigheid van geschikt habitat voor reptielen, zoals zanderige, structuurrijke plekken en schuilmogelijkheden. Indien sprake is van geschikt habitat wordt (bij uitvoering van het veldbezoek in de geschikte periode) direct (steekproefsgewijs) gecontroleerd op eventueel aanwezige individuen (onder takkenhopen e.d.).

Vissen

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of oppervlaktewater (indien aanwezig) geschikt is voor beschermde vissoorten. Hierbij wordt gelet op o.a. bodemsubstraat, helderheid, voedselrijkdom en de aanwezigheid van onderwater- en oevervegetatie. Bij ogenschijnlijke geschiktheid van de watergang voor beschermde soorten, wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd.

Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten vlinders, libellen en overige ongewervelden (o.a. kevers en tweekleppigen). Hierbij wordt o.a. gelet op de aanwezigheid van waardplanten (voor vlinders), water met geschikte ei-afzetplaatsen (voor libellen) en helder water met een rijke waterbeplanting (voor platte schijfhoren). Tijdens het veldbezoek wordt direct gelet op aanwijzingen van gebruik van het plangebied door beschermde ongewervelden (o.a. poppen, vervellingshuidjes, larven, nimfen). Bij aanwezigheid van potentieel geschikte watergang/poel (voor beschermde libellen, waterkevers en platte schijfhoren) wordt het water steekproefsgewijs met een (RAVON-)schepnet bemonsterd.

4 RESULTATEN LITERATUUR- EN VELDONDERZOEK

4.1 Flora

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten voor (kunnen) komen.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is voor beschermde soorten wegens de grote mate van verharding van het terrein en de voedselrijkdom van de groenzones. Aan de westzijde bevindt zich een steile kadewand direct grenzend aan een watergang die mogelijk geschikt is voor soorten als blaasvaren en schubvaren. De wand is geïnspecteerd en hierop bevonden zich geen planten. Deze soorten kunnen jaarrond geïnventariseerd worden. Met het veldbezoek is afwezigheid van beschermde soorten daarmee met zekerheid vastgesteld.

4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4 broedvogels) voorkomen: bosuil, ransuil, huismus, gierzwaluw, boomvalk, buizerd.

Tijdens veldonderzoek zijn geen nesten aangetroffen. Het plangebied blijkt bovendien ongeschikt voor de genoemde soorten wegens de grote mate van verstoring (druk verkeer en veel voetgangers) en het ontbreken van nestgelegenheid:

- door de platte daken en het ontbreken van geschikte open ruimtes in de muren is er geen nestgelegenheid voor gierzwaluw;
- door het ontbreken van scheuren, hoekjes en gaten in de gevel is het plangebied ongeschikt voor huismus.
- door het ontbreken van oude bomen met voldoende dekking is het plangebied ongeschikt voor bosuil, ransuil, boomvalk en buizerd.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde soorten kan daarom met zekerheid worden uitgesloten.

4.3 Broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten, inventarisatie gewenst (cat. 5)

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5-broedvogels) voor (kunnen) komen: blauwe reiger, boomkruiper en zwarte roodstaart.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is voor genoemde soorten wegens de grote mate van verstoring en het ontbreken van geschikte nestgelegenheid:

- De gevels zijn te strak en netjes voor zwarte roodstaart
- De aanwezige bomen bieden onvoldoende dekking voor blauwe reiger en boomkruiper.

Het gebied is wel geschikt voor soorten als koolmees, pimpelmees en ekster.

4.4 Algemene broedvogels

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse algemene broedvogels voor (kunnen) komen, waaronder: roodborst, winterkoning, merel, heggenmus.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied grotendeels ongeschikt is voor genoemde soorten. Alleen de bomen aan de zuidzijde van het plangebied bieden gelegenheid voor nesten van algemene broedvogels als houtduif, kauw en ekster. Ook nesten van kleinere vogels zijn in deze zone niet uit te sluiten.

4.5 Vleermuizen

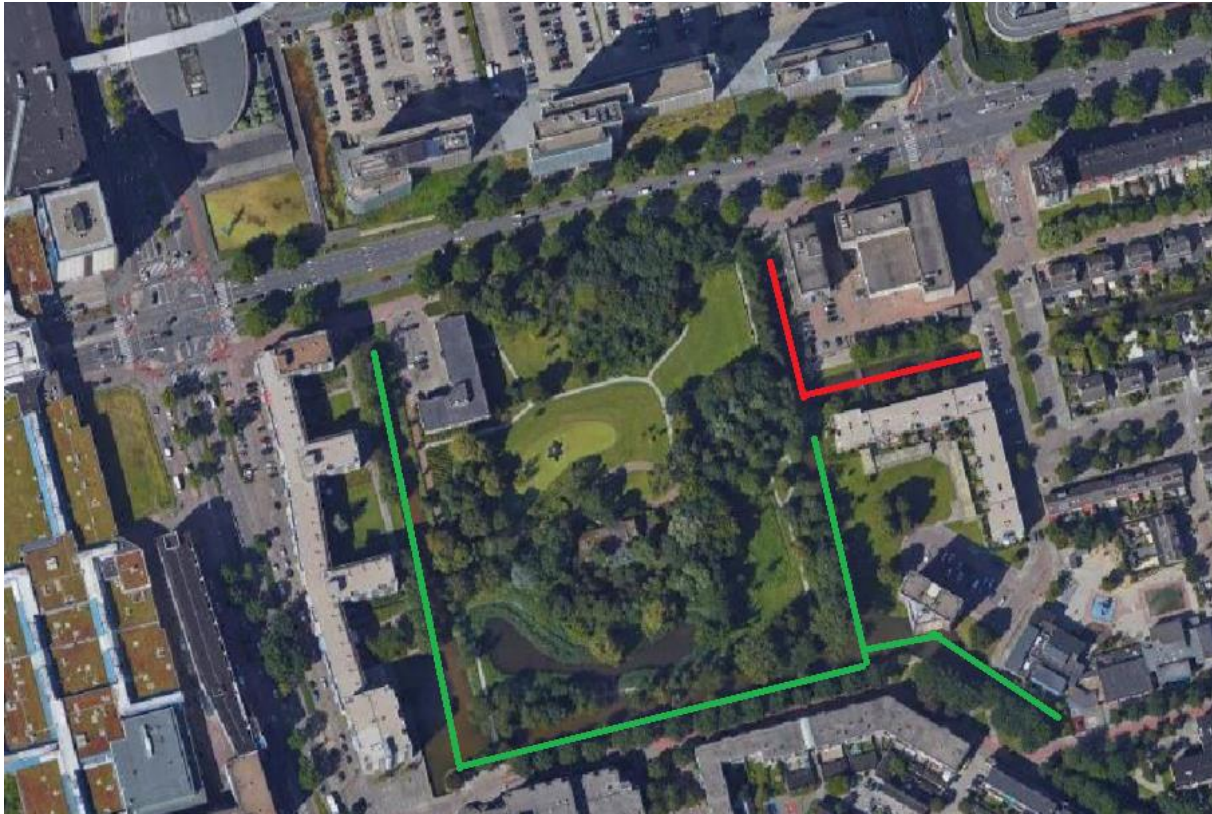
Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende vleermuizen voor (kunnen) komen: Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Uit het veldonderzoek blijkt dat de gevels van de gebouwen geschikt zijn als verblijfplaats van gebouwbewonende soorten als tweekleurige vleermuis, gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger, vanwege de aanwezige open stootvoegen (figuur 4-1). Boombewonende soorten zoals rosse vleermuis zijn niet in het plangebied te verwachten wegens het ontbreken van holen in de aanwezige bomen aan de zuidzijde van het terrein.

De omliggende watergangen vormen mogelijk lijnvormige landschapselementen die door vleermuizen kunnen worden gebruikt als vliegroute, en zijn bovendien geschikt als foerageergebied. Voor zover de watergangen in gebruik zijn als foerageergebied kan dit worden aangemerkt als niet-essentieel aangezien er in de omgeving ruim voldoende vergelijkbare watergangen voorhanden zijn, zie hiervoor figuur 4-2. Voor zover de watergangen gebruikt worden als vliegroute, dienen deze te worden aangemerkt als niet-essentieel, gelet op de korte afstanden en de diffuse omgeving waarin het plangebied gelegen is.

Figuur 4-1. Open stootvoegen in de gevels van de huidige bebouwing.

Figuur 4-2. Voor zover de omliggende watergangen (aangegeven met rode lijn) in gebruik zijn als foerageergebied voor vleermuizen, zijn in de directe omgeving ruim voldoende soortgelijke foerageergebieden beschikbaar (groene lijnen). Bron: Google Maps

4.6 Grondgebonden zoogdieren

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren voor (kunnen) komen: bunzing, egel, konijn, bever, haas, vos.

Uit het veldonderzoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is voor deze soorten wegens de grote mate van verstoring, het ontbreken van grote oppervlaktes groen in het plangebied en het ontbreken van voldoende dekking. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen sporen van genoemde soorten aangetroffen.

4.7 Amfibieën

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieën voor (kunnen) komen: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander.

Uit het veldonderzoek blijkt dat de watergangen (deels) geschikt zijn voor genoemde soorten, en dat het nabijgelegen park geschikt is als winterhabitat. Het plangebied is echter ongeschikt wegens de grote mate van verharding, de grote mate van verstoring en het ontbreken van voldoende dekking of rommelhoekjes.

4.8 Reptielen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde reptielen voor (kunnen) komen.

Tijdens het veldonderzoek zijn ook geen reptielen (-sporen) waargenomen. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied door de urbane ligging, zodat de aanwezigheid van reptielen met zekerheid kan worden uitgesloten.

4.9 Vissen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissen voor (kunnen) komen.

Tijdens het veldonderzoek zijn ook geen beschermde vissen waargenomen. De watergangen liggen buiten het plangebied, zodat de aanwezigheid van vissen met zekerheid kan worden uitgesloten.

4.10 Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vlinders, libellen en overige ongewervelden voor (kunnen) komen:

Tijdens het veldonderzoek zijn ook geen beschermde vlinder, libellen en overige ongewervelden waargenomen. Het plangebied is door de grote mate van verharding, de urbane ligging en de hoge mate van verstoring ongeschikt, waardoor de aanwezigheid van deze soortgroepen met zekerheid kan worden uitgesloten.

4.11 Samenvatting resultaten

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten die op basis van het literatuur- en veldonderzoek (mogelijk) aanwezig zijn binnen het plangebied.

Tabel 4-1. Mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Soortgroep	(Kans op) aanwezigheid beschermde soorten?	
	Ja	Nee
Flora		x
Broedvogels jaarrond beschermd (cat. 1 t/m 4)		x
Broedvogels niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst (cat. 5)	x	
Algemene broedvogels	x	
Vleermuizen	x	
Zoogdieren (grondgebonden)		x
Amfibieën		x
Reptielen		x
Vissen		x
Vlinders, libellen en overige ongewervelden		x

Bij het planvoornemen dient men rekening te houden met de (potentieel) aanwezige beschermde soorten (tabel 4-1, soorten uit kolom 'ja'). Daarnaast dient men (in het kader van de zorgplicht) tevens rekening te houden met de (binnen de provincie Zuid-Holland) van bescherming vrijgestelde soorten (o.a. kleine marterachtigen).

Doordat reeds duidelijk is dat de beschermde soorten uit de soortgroepen flora, broedvogels jaarrond beschermd, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden niet aanwezig zijn binnen het plangebied, worden deze in het vervolg van voorliggende rapportage verder niet behandeld.

5 EFFECTENANALYSE EN MAATREGELEN

5.1 Inleiding

De onderstaande effectenanalyse en de beschrijving van de maatregelen richten zich op de verbodsbepalingen ten aanzien van de beschermde soorten (Wnb-artikelen, 3.1, 3.5 en 3.10) die mogelijk hun leefgebied hebben binnen het plangebied en de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (Wnb-artikel 1.11) die mogelijk binnen het plangebied voorkomen.

In paragrafen 5.2 t/m 5.4 worden per (mogelijk) aanwezige soortgroep (zie paragraaf 4.11) de mogelijke effecten op beschermde soorten en benodigde maatregelen besproken.

In paragraaf 5.5 worden enkele aanvullende maatregelen (ten aanzien van de zorgplicht én het voorkomen van tussentijdse vestiging van beschermde soorten) beschreven.

5.2 Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Het plangebied is geschikt voor kool- en pimpelmees in struiken, en soorten als ekster in bomen. Het plangebied is echter voor de (mogelijk) aanwezige categorie 5-vogels niet van ecologisch hoog belang, omdat het hooguit om enkele broedparen gaat. Bovendien zijn in de omgeving voldoende alternatieve nestlocaties te vinden in tuinen en parken in omgeving. De te verwachten soorten zijn daarnaast algemeen in Nederland. Als gevolg hiervan zijn de nesten van categorie 5-broedvogels binnen het plangebied niet jaarrond beschermd. Wel zijn nesten van deze broedvogels (net als het geval is voor algemene broedvogels) beschermd tijdens het broedseizoen. De mogelijke effecten en benodigde maatregelen ten aanzien van categorie 5-broedvogels worden derhalve (tezamen met de algemene broedvogels) besproken in paragraaf 5.3.

5.3 Algemene broedvogels

5.3.1 Effecten

Het plangebied is geschikt voor soorten als houtduif en kauw. Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten van bovengenoemde soorten worden verstoord en/of vernield. De verstoring die als gevolg van de werkzaamheden kan optreden, is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Dit aangezien de te verwachten soorten algemeen in Nederland voorkomen en de verstoring slechts van tijdelijke aard is. Verstoring van nesten veroorzaakt derhalve geen overtreding van de Wnb. Door vernieling van nesten wordt de Wnb echter wel overtreden.

5.3.2 Maatregelen

Middels onderstaande voorzorgsmaatregelen kan overtreding van de Wnb (als gevolg van vernieling van vogelnesten) worden voorkomen en kunnen de werkzaamheden doorgang vinden:

- Werkzaamheden aan de groenstrook aan de zuidzijde (inclusief bomen) buiten het reguliere broedseizoen (1 maart t/m 15 juli) uitvoeren. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode 1 maart t/m 15 juli (dit wordt wel gezien als het reguliere broedseizoen). Het is mede afhankelijk van weersomstandigheden of ook buiten deze periode wordt gebroed door vogels. Derhalve dient men voorafgaande aan het werk contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of er kans is op broedgevallen.
- Indien hier toch werkzaamheden in het reguliere broedseizoen uitgevoerd dienen te worden:
 - o voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen de bomen, struiken en andere beplanting rooien. Voorafgaand aan het rooien dient men contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of er kans is op broedgevallen;

- als de bomen, struiken en andere beplanting niet kunnen worden gerooid buiten het broedseizoen: voorafgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren. Broedgevallen worden tijdens deze controle gemarkeerd en tijdens de werkzaamheden ontzien.
Het kan noodzakelijk zijn om gedurende de werkzaamheden periodiek controles uit te voeren op broedgevallen van vogels in plaats van een éénmalige controle. Dit is vooral van toepassing als langdurig werkzaamheden in het reguliere broedseizoen worden uitgevoerd.

5.4 Vleermuizen

5.4.1 Effecten

Het plangebied is geschikt als verblijfplaats en niet-essentiële vliegroute voor de gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis en rosse vleermuis.

5.4.2 Effecten

Door de voorgenomen sloop van het gebouw zijn negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen niet uitgesloten. In de spouwmuur kunnen de vleermuizen hun verblijfplaats hebben. Als gevolg van de sloopwerkzaamheden treedt er mogelijk verstoring van vleermuizen en vernietiging van verblijfplaatsen op.

Eventuele vliegroutes en foerageergebieden rondom het plangebied zijn aangemerkt als niet-essentieel en derhalve niet beschermd.

5.4.3 Maatregelen

Om het voorkomen van vleermuizen in het plangebied in kaart te brengen alsmede het bepalen van de gebruiksfunctie van het plangebied voor vleermuizen is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten hiervan kan een definitieve effectanalyse worden opgesteld. Het onderzoek kan plaatsvinden in de periode 15 mei – 30 oktober 2020 en dient conform het vleermuisprotocol (versie maart 2017) te worden uitgevoerd.

5.5 Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)

Om een zorgvuldige omgang met alle in het wild levende soorten (zorgplicht) te garanderen:

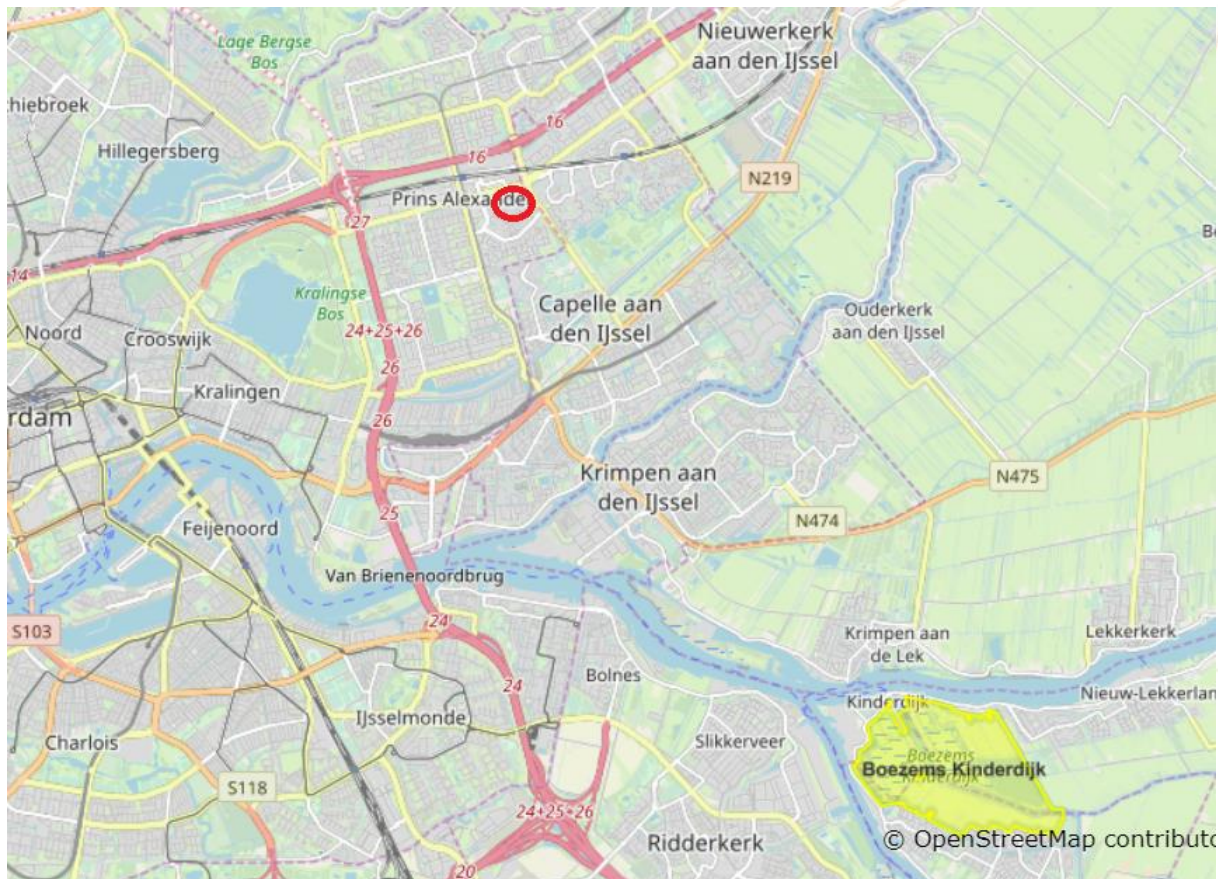
- Enkel bij daglicht werken om verstoring van nacht-actieve soorten (zoals vleermuizen) te voorkomen.

6 GEBIEDENBESCHERMING

6.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied (zie figuur 6-1), waardoor bij voorbaat kan worden uitgesloten dat sprake is van een direct negatief effect op beschermde natuurgebieden. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling daarnaast kleinschalig is en op enige afstand (circa 9 kilometer, zie figuur 6-1) van beschermde natuurgebieden plaatsvindt worden tevens geen negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) verwacht.

De kans op negatieve effecten als gevolg van de extra stikstof die als gevolg van het project vrijkomt, is vooraf niet uit te sluiten. De afstand tot Natura 2000-gebieden is groot, maar het betreft ook een groot project. Vanwege de recente uitspraak van de Raad van State ten aanzien van de Programmatische Aanpak Stikstof is het noodzakelijk om middels een AERIUS berekening te kwantificeren of er een meetbare toename is van stikstofdepositie op kwetsbare gebieden in de aanleg- of gebruikersfase. De verwachting is dat het bevoegd gezag een dergelijke berekening zal opvragen en bij een toename een aanvullende effectbeoordeling verlangt.

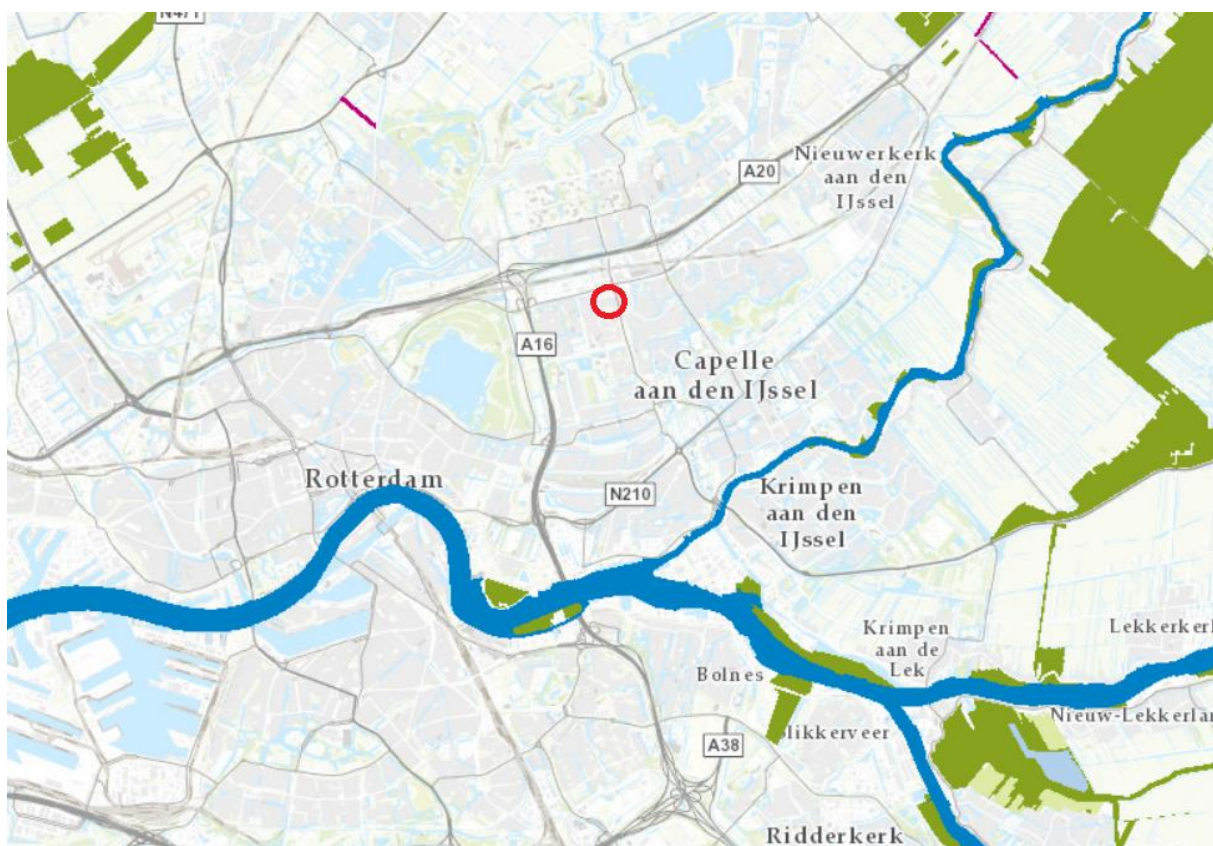
Figuur 6-1. Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel gearceerd).
Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/GoogleMapsZoek2.aspx>

Op basis van bovenstaande is toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden niet van toepassing, maar wel dient een stikstofberekening te worden uitgevoerd.

6.2 Planologische gebiedenbescherming

Het plangebied ligt niet in het NNN (zie figuur 6-2) en valt ook niet onder gebieden die zijn aangewezen als belangrijk weidevogelgebied. Direct negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling daarnaast kleinschalig is en op enige afstand (circa 5500 meter) van beschermde natuurgebieden plaatsvindt worden tevens geen negatieve effecten als gevolg van externe werking (middels visuele verstoring en verstoring door productie van geluid, trilling en licht) verwacht.

Op basis van bovenstaande is toetsing aan de planologische gebiedenbescherming van het NNN en/of weidevogelgebieden niet van toepassing.

Figuur 6-2. Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het NNN en/of belangrijke weidevogelgebieden. Bron: <http://pzh.maps.arcgis.com>

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

7.1 Soortenbescherming

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming worden beantwoord:

S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?

Algemene broedvogels zoals koolmees, pimpelmees en ekster, gewone en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en tweekleurige vleermuis

S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?

Voorgenomen werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring en vernietiging van verblijfplaatsen van vleermuizen of vogelnesten en verstoring van niet-essentiële vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen.

S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?

Nader onderzoek naar vleermuizen is nodig om overtreding van de Wnb te voorkomen.

S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?

In onderstaande tabel zijn de benodigde voorzorgsmaatregelen opgenomen. Voor de volledigheid is aan deze tabel tevens de eventuele noodzaak van aanvullend ecologisch onderzoek opgenomen.

Tabel 7-1. Overzicht benodigde voorzorgsmaatregelen.

(Mogelijk) aanwezige soort(groep)en	Benodigde voorzorgsmaatregelen t.a.v. soorten met aanvullend beschermingsregime (art. 3.1, 3.5 en 3.10)
Vogels	- Werken buiten het broedseizoen (1 maart t/m half juli) - Indien de werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden: - o voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen de struiken en bomen rooien. Voorafgaand aan het rooien dient men contact op te nemen met een ecooloog; - o als de struiken en bomen niet kunnen worden gerooid buiten het broedseizoen: voorafgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren.
Vleermuizen	- Nader onderzoek uitvoeren
Aanvullende voorzorgsmaatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	
- Enkel bij daglicht werken om verstoring van nacht-actieve soorten (zoals vleermuizen) te voorkomen. -	

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Dit is afhankelijk van de uitkomsten van het nader onderzoek.

7.2 Gebiedenbescherming

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming worden beantwoord:

G1. Lig het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied, binnen het NNN of binnen een belangrijk weidevogelgebied?

Nee.

G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?

Ja, direct negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Negatieve effecten door een toename in stikstofdepositie zijn echter niet op voorhand uit te sluiten.

G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

Nee, maar er dient wel een berekening te worden gemaakt van de stikstofdepositie.

